

Posudek na diplomovou práci Bc. Martiny Havlíkové

Vyjadřování epistémické modality ve španělských žurnalistických textech v porovnání s českými

(Filozofická fakulta JU, České Budějovice 2015, 99 stran)

Tématem diplomové práce Bc. Martiny Havlíkové je kontrastivní analýza výrazových prostředků epistémické modality ve španělských žurnalistických textech. Jde o téma zajímavé, a nutno podotknout, že jde o téma, které není na Ústavu romanistiky zpracováváno poprvé – práci tak lze považovat za vhodné doplnění tematicky podobného diplomního úkolu Mgr. Lenky Drašarové, která se stejnou problematikou zabývala loni v souvislosti s odbornými texty. Z výše uvedeného tudíž vyplývá, že se jedná o téma atraktivní, které je (nejenom) v hispanofonní lingvistice poměrně hojně traktováno, což však paradoxně může samotný další výzkum v dané oblasti činit náročnějším. To ostatně dokládá i práce Martiny Havlíkové, kterou považuji za zajímavý příspěvek do dané problematiky, a to zejména z důvodu výběru jazykového materiálu, o který se opírá (novinové rozhovory). Práce Havlíkové je rozdělena standardně na část teoretickou a část praktickou.

Teoretickou část diplomové práce Martiny Havlíkové můžeme bez jakýchkoliv pochybností označit za velmi vydařenou přehledovou studii zabývající se konceptem modalita napříč českou, španělskou a potažmo i celosvětovou lingvistikou. Autorka s přehledem prezentuje pojetí pojmu modalita u stěžejních lingvistů (lingvistických škol), její výklad je ucelený, srozumitelný a smysluplný. Z jejího výkladu je patrné, že problematika modalita byla a je oblíbeným tématem řady lingvistů. Tato skutečnost sama o sobě implikuje, že se diplomantka v otázce toho, jak tuto kategorii bude sama ve své práci chápat, přikloní k jednomu z prezentovaných pojetí. Domnívám se však, že tato skutečnost zůstala v teoretické práci poněkud skryta – mohla by se k tomu diplomantka stručně vyjádřit? Toto upřesnění bych uvítala zejména v bodě, který se týká argumentů, které autorku vedou k tomu, že bude (oproti českému úzu) odlišovat koncepty evidenciality a epistémické modalita. Mohla by při obhajobě pro upřesnění stručně shrnout argumenty, o které se opírá?

Jisté rozpaky však ve mne budí část praktická, a to nikoliv důvodů metodologických (práce je v této rovině na první pohled vedena promyšleně, systematicky a pečlivě), ale spíše z důvodů povahy jednotlivých analýz (viz níže). Oceňuji, že část praktická má přesný a jasně definovaný cíl, k jehož naplnění autorka využívá poznatků, k nimž dospěla v teoretické části. Obě části jsou vhodně propojeny a zapadají do sebe. Předmětem autorčina výzkumu je

„porovnání četnosti výskytů lexikálních výrazových prostředků epistémické modality a evidenciality.“ Autorka danou problematiku zkoumá na novinových rozhovorech, důvody, které ji k tomuto zúžení vedou, jsou argumentačně podpořeny na str. 58. Autorka postupuje onomasiologicky – vyhledává, jakými výrazovými prostředky jsou v obou jazycích vyjadřovány odstíny příslušných subtypů modality, a následně je kvantifikuje. Její analýzy vycházejí z tabulek na str. 44-46. Přesto však v práci nacházím několik míst, které nemohu nezmínit a které považuji za diskutabilní:

1) hypotéza, že četnost VP modality bude ve španělštině vyšší z důvodu větší explicitnosti španělštiny. Nejsem úplně přesvědčena o tom, že větší explicitnost jednoho jazyka se odrazí ve větším zastoupení výrazových prostředků sloužících k postižení modálních významů.

2) přestože se autorka snaží o maximální objektivitu, nemohu se ubránit dojmu, že některé příklady jsou analyzovány nesprávně, což může mít pochopitelně vliv na relevantnost zjištěných závěrů – viz např. str. 65, příklad 8 a příklad 11, kde – podle mého názoru – přítomnost substantiva *posibilidad* a adjektiva *imposible* nesignalizuje modální význam. Podobné pochybnosti mám u příkladů z korpusu českých textů: str. 71 (30), str. 74 (40), str. 75 (43) – mohla by diplomantka v závěrečné rozpravě zdůvodnit, proč se v daných příkladech přiklání k implikování modálních odstínů jistotní modality (ev. evidenciality)?

Práce je psána česky a po formální stránce je na standardní úrovni. Poukazuji pouze na místy stylisticky neobratná vyjádření, např. str. 57: „v zadání diplomové práce se hovoří o tom, provést komparativní analýzu ...“, str. 58 nevhodný slovosled: *dostala jsem*. Jde však bezesporu o pochybení z nepozornosti a proto jim při závěrečném hodnocení nebudu přikládat větší význam.

Závěr: Závěrem konstatuji, že předkládaná diplomová práce Bc. Martiny Havlíkové vyhovuje požadavkům na tento typ prací kladeným. Práci doporučuji k obhajobě a předběžně hodnotím známkou **velmi dobře**, s tím že výsledná známka bude stanovena na základě průběhu obhajoby, kde bych uvítala, kdyby se diplomantka mohla vyjádřit k dotazům, které uvádím výše a mohla upřesnit zmiňované nejasnosti vyplývající zejména z části praktické.

V Českých Budějovicích, 25. srpna 2015

PhDr. Jana Pešková, Ph.D.